

rijksmuseum boerhaave

Vooroorlogs TBC-huisje in de tuin van Rijksmuseum Boerhaave

Donderdagochtend 8 juli opent Rijksmuseum Boerhaave het Tuberculosehuisje dat in de binnentuin van het museum is geplaatst. Het kleine houten huisje herinnert aan de periode 1920-1930, toen Nederland op grote schaal met tuberculose (TBC) werd geconfronteerd.

Zo'n tien jaar geleden schonk een particuliere eigenaar het museum dit vooroorlogse TBC-huisje. Het huisje stond in zijn tuin en deed dienst als schuurtje. De natuurelementen hadden duidelijk hun sporen nagelaten op het houten gebouwtje, dat nu minstens tachtig jaar oud moet zijn.

Du Prie bouw en ontwikkeling uit Leiden is gespecialiseerd in restauratie van monumenten en bood onlangs aan het huisje kosteloos te restaureren voor het museum. De vakmannen vonden onder de verflagen sporen van de oorspronkelijke kleur en hebben het huisje ook teruggebracht in deze grasgroene kleur.

Rijksmuseum Boerhaave transformeerde het tot een historische kijkdoos met meubilair, foto en film die meer inzicht geven aan de behandelingen van destijds. De blik op het verleden is aangevuld met informatie van actueel medisch onderzoek naar het opsporen, de bestrijding en de genezing van TBC.

Lange tijd dacht men dat TBC erfelijk was, totdat de Duitse arts Robert Koch in 1882 de bacterie ontdekt die de ziekte veroorzaakt. Door de komst van antibiotica is TBC vanaf de jaren '50 goed te behandelen. Tot die tijd zijn frisse lucht en zonlicht de enige therapie.

Heilzaam huurhuisje

Vroeger kon je deze demontabele TBC-huisjes bij een kruisvereniging of bij een sanatorium huren of kopen. Zo kreeg een tuberculosepatiënt die geen geld had voor een dure kuur in de frisse berg- of zeelucht, toch de kans om van heilzame rust, licht en zuivere lucht te genieten. TBC-huisjes stonden bij elkaar op het terrein van de kruisvereniging en soms in de tuin van de TBC-patiënt. De demontabele huisjes waren voorzien van veel glas en stonden op een draaicirkel, zodat ze met de zon konden meedraaien. Vaak lagen patiënten maandenlang in zo'n huisje om hun gezondheid weer terug te krijgen.

“Dit TBC-huisje verwijst ook naar onze tijdelijke tentoonstelling ‘Besmet!’ die gaat over de ontwrichtende werking van infectieziekten door de eeuwen heen. In dat opzicht is dit huisje zowel historisch als actueel. In Nederland is tuberculose op dit moment namelijk een goed te behandelen infectieziekte, maar wereldwijd ligt dat anders. Op corona na, is tuberculose de meest dodelijke infectieziekte ter wereld met 1,5 miljoen doden per jaar. En dat is onnodig, want met de juiste behandeling is het te genezen.”, aldus museumdirecteur Amito Haarhuis.

Dat is ook de reden dat KNCV Tuberculosefonds is uitgenodigd om gezamenlijk het TBC-huisje te openen. Het Nederlandse Tuberculosefonds is een van de belangrijkste spelers in de wereldwijde bestrijding van TBC. Het museum zal de aankomende maanden extra activiteiten organiseren om het huisje en de ziekte onder de aandacht te brengen.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot Nina Paris, medewerker marketing en communicatie van Rijksmuseum Boerhaave via ninaparis@rijksmuseumboerhaave.nl.

Downloadbaar beeldmateriaal is vanaf donderdag 8 juli [hier](#) te vinden.